

Grundläggande granskning - Kollektivtrafiknämnden 2024

Revisionsrapport nr 21 2024

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Emilia Nordin, tfn:0108314266 E-post: emilia.nordin@regionvarmland.se
Datum	2025-03-20
Diarienummer	Rev/25014
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Innehåll	3
1. Bakgrund	4
1.1 Syfte och frågeställningar	4
1.2 Avgränsning.....	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Metod.....	5
2. Granskningens resultat.....	6
2.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sitt svar på planeringsdirektiv?	6
2.2 Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?	8
2.3 Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?	9
2.4 Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?	11
2.5 Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?	11
3. Sammanfattande revisionell bedömning	12
Bilaga 1. Budgetavvikelser	13
Bilaga 2 - Resultatsammanställning för Kollektivtrafiknämnden	16

1. Bakgrund

Regionens revisorer ansvarar för att genomföra en årlig granskning av samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har regionens revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket beskrivs de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av årsredovisning och delårsrapport.

Den grundläggande granskningen handlar bland annat om den uppbyggnad som nämnderna har för att uppnå en fullgod styrning, uppföljning och kontroll. Revisorerna ska i den grundläggande granskningen bedöma om förutsättningar för tillräcklig intern styrning och kontroll finns, samt om det fungerar i praktiken.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet är att utifrån en översiktlig granskning bedöma om Kollektivtrafiknämnden har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån syftet ska följande revisionsfrågor besvaras:

- *Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sitt svar på planeringsdirektiv?*
- *Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?*
- *Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?*
- *Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?*
- *Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?*

1.2 Avgränsning

Granskningen omfattar Kollektivtrafiknämnden.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analys och bedömningar. Revisionskriterierna hämtas ofta från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut.

Revisionskriterierna kan också ha sin grund i jämförbar praxis. Granskningens revisionskriterier utgörs huvudsakligen av Kommunallag (2017:725), svar på planeringsdirektiv 2024, regionplan och budget 2024 med flerårsplan för 2024 – 2026 samt nämndens reglemente.

Kollektivtrafiknämndens uppgifter

Kollektivtrafiknämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare som utsetts av Regionfullmäktige. Nämnden har även två utskott som bereder ärenden, ett arbetsutskott och ett tätortstrafikutskott, med vardera 5 ledamöter och 5 ersättare. Nämnden har under 2024 haft 12 protokollförda sammanträden.

I reglementet framgår att Region Värmland är den regionala kollektivtrafikmyndigheten i enlighet med 2 kap. 2 § 4 st. Lag (2010:1065) om kollektivtrafik. Kollektivtrafiknämnden ska ansvara för de uppgifter som följer av Region Värmlands ansvar för den regionala kollektivtrafiken, när uppgiften inte enligt lag eller Regionfullmäktiges beslut ska fullgöras av någon annan, samt företräda regionen som regional kollektivtrafikmyndighet.

I Kollektivtrafiknämndens huvuduppgifter ingår bland annat att ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram, besluta om allmän trafikplikt och ansvara för upphandling av allmän trafik. Inom det område som benämns som den särskilda trafiken ansvarar nämnden för upphandling av färdtjänst, riksferdtjänst, sjukresor och skolresor i de fall kommunerna upplåter uppgiften till myndigheten.

I övrigt ska nämnden enligt reglementet företräda regionen gentemot olika aktörer som ansvarig för kollektivtrafiken, följa utvecklingen inom kollektivtrafikområdet samt verka för forskning och utveckling inom området.

Ett reviderat reglemente för nämnden fastställdes av Regionfullmäktige 2023-04-19 (§ 96). Motivet för revideringen var enligt fullmäktiges protokoll att nämnden på ett tydligare sätt ska arbeta i riktning mot de mål och intentioner som formulerats i beslutade program som *Regionalt trafikförsörjningsprogram Värmland 2022–2026* samt *Målbild för kollektivtrafiken i Värmland 2040*. Ändringen ska även enligt protokollet öka förmågan till ledning och styrning, förenkla planeringsprocessen och minska den administrativa hanteringen, samt renodla beslutsnivåerna.

1.4 Metod

Granskningsinsatsen består i att följa nämndens protokoll med tillhörande handlingar, ta del av nämndens uppgifter i delårsrapport och årsredovisning, samt den granskning som skett av nämnden under 2024. Revisorernas presidium har under året träffat nämndens presidium och fört en dialog om nämndens uppdrag, ansvar och interna kontroll m. m.

2. Granskningens resultat

2.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sitt svar på planeringsdirektiv?

Regionplan och budget 2024 med flerårsplan 2024–2026 utgör Regionfullmäktiges övergripande styrning för perioden. Planeringsdirektivet ska ses som ett verktyg i arbetet att styra regionens verksamheter mot Region Värmlands vision och långsiktiga effektmål genom att det förtydligar vad nämnderna har att förhålla sig till i planeringen av verksamheterna. I svar på planeringsdirektiv anges att varje resultatmål är kopplade till och bidrar till samtliga fyra övergripande effektmål som fullmäktige beslutat:

- Trygga och nöjda invånare
- Attraktivt och hållbart Värmland
- God, jämlik och jämställd hälsa
- Hållbar organisation

Kollektivtrafiknämnden beslutade 2023-04-18 (§ 73) att anta svar på planeringsdirektiv 2024. I svaret ingår nämndens mätplan med indikatorer som är kopplade till resultatmålen och indikatorer för år 2024. Regionfullmäktige beslutade 2023-06-14 om regionplan 2024 och fastställde då de preliminära effektmål som Regionstyrelsen föreslog i planeringsdirektivet från år 2024.

Nämndens svar på planeringsdirektivet innehåller 1–4 resultatmål per effektmål som ska styra verksamheterna mot och bidra till måluppfyllelse. Ett resultatmål kan endast vara kopplat till ett effektmål. Resultatmålen kan vara ett- eller fleråriga. De förklarande texterna till Regionstyrelsens förslag till effektmål är vägledande. Resultatmål och indikatorer hämtas företrädesvis ur redan beslutade styrande dokument.

Vidare återges nämndens resultatmål i relation till de av fullmäktige beslutade effektmålen för 2024:

Regionfullmäktiges effektmål	Kollektivtrafiknämndens resultatmål	Antal indikatorer
Trygga och nöjda invånare	• Trygg och tillgänglig service	3
Attraktivt och hållbart Värmland	• Smart resande	1
God, jämlik och jämställd hälsa	• Jämställd och jämlik tillgänglighet	3

Hållbar organisation	• Minskad miljö- och klimatpåverkan • Långsiktigt hållbart transportsystem • Attraktiv arbetsgivare • Hållbar arbetsmiljö	7
God, jämlik och jämställd hälsa	(ej aktuellt)	-

I planeringsdirektivet beskrivs även de förutsättningar som gäller utifrån lagar och förordningar, samt nationella och regionala mål inom området. Exempelvis anges hur nämndens verksamhet och ansvarsområden knyter an till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Totalt 8 av agendans delmål har identifierats ha en tydlig koppling.

Vidare finns en beskrivning av den av fullmäktige beslutade Miljöplanen 2021–2024 och en redovisning av hur nämnden bidrar till måloppfyllelsen genom verktyg för ökat hållbart resande för förtroendevalda, medarbetare och invånare samt ökad andel förnybart bränsle. Nämnden arbetar även i linje med jämställdhetsdeklaration främst genom resultatmålet jämställd och jämlik tillgänglighet.

Uppdrag och fokus 2024

Kollektivtrafiknämndens uppdrag och fokus för verksamhetsåret 2024 utgår vid sidan av fullmäktiges mål även utifrån det Regionala trafikförsörjningsprogrammets (2022–2026) fem fokusprocesser.

Det framgår i svar på planeringsdirektivet att nämndens planering för 2024 måste rymmas inom 2023 års nettokostnadsramar, utan förväntade tillskott för kostnadsökningar eller förändrad verksamhet. För att finansiera satsningar och investeringar krävs omprioriteringar och effektiviseringar. Nämndens inriktning är ett långsiktigt hållbart transportsystem som bidrar till ökad jämställdhet och jämlikhet för invånare samt ett levande och hållbart Värmland. Strävan är att nå målen i Regionalt trafikförsörjningsprogram Värmland 2022 – 2026

Vidare framgår det i planeringsdirektivet att beslut som fattas om tågtrafiken medför ökade kostnader men förväntas balanseras av ökade intäkter. Sänkta biljettpriser påverkar kortsiktigt ekonomin men ska öka resandet och intäkterna på sikt. Genomförda upphandlingar förväntas minska kostnader, även om osäkerhet kvarstår kring servicetrafikens avtal och trafikindex.

Det framgår att nämnden har två huvudalternativ för att anpassa nettokostnadsramen: minska trafikutbudet, vilket försämrar resmöjligheterna och påverkar regionala mål, eller höja biljettpriserna, vilket går emot tidigare prissänkningar för att öka hållbart resande.

Nämnden förväntas ha svårt att uppnå balanskravet 2024 och föreslår ett mindre underskott för att säkerställa ekonomisk stabilitet på längre sikt. Att strikt följa balanskravet riskerar att försämra invånarnas tillgänglighet och leda till högre framtida kostnader, eftersom det är resurskrävande att återuppbygga ett nedskuret trafiksystem.

2.2 Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?

2.2.1 Nämndens uppföljning och rapportering

Nämnden har löpande under året fått rapportering avseende verksamhet och ekonomi i samband med sammanträden. Uppföljning av planeringsdirektiv har redovisats vid delårsrapport i oktober 2024 (§ 144) och årsredovisning i mars 2025 (§ 33).

2.2.2 Måluppfyllelse

I nämndens delårsrapport för 2024 finns en redovisning och en sammanvägd bedömning av måluppfyllelsen av resultatmålen som grundas på en bedömning av varje enskild indikator (grön: förväntat mål uppnått, gul: samma nivå som föregående period men uppnår inte målet, samt röd: målet nås inte och har sämre utfall än föregående period).

Delårsrapporten visar att nämnden uppfyller resultatmålen *Smart resande*, *Jämställd och jämlik tillgänglighet*, *Attraktiv arbetsgivare*, *Hållbar arbetsmiljö* och *Minskad klimatpåverkan*. Resultatmålet för *Trygg och tillgänglig service* uppnås inte, då prognosen visar att varken marknadsandel eller kundnöjdhet kommer öka i en tillräcklig omfattning för att målet nås för helår 2024. Även resultatmålet *Ekonomi i balans* uppnås inte.

I årsredovisningen för 2024 framgår det att Kollektivtrafiknämndens resultatmål för *Trygg och tillgänglig service* och *Ekonomi i balans* inte uppfylls. Resultatmålet *Jämställd och jämlik tillgänglighet* uppnås delvis. Nöjdheten med servicetrafiken ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år medan betyget för avgångstider ökar jämfört med ifjol och når nästan målnivån.

Nämnden uppfyller resultatmålen *Smart resande*, *Attraktiv arbetsgivare*, *Hållbar arbetsmiljö* och *Minskad klimatpåverkan*.

2.2.3 Måluppfyllelse gällande ekonomi i balans

I Regionplanen för 2024 anges att nämndens nettokostnadsram är ca 796,5 miljoner kronor. Av nämndens årsredovisning för 2024 framgår att nettokostnaden blev ca 857,6 miljoner kronor och att avvikelsen därmed blev ca 141,2 miljoner kronor.

I delårsrapporten som sammanfattar perioden 1 januari – 31 augusti anges att nämnden prognosticerade ett underskott om -37,3 miljoner kronor. I

årsredovisningen framgår att utfallet blev ett underskott om 61,1 miljoner kronor. Det framgår i årsredovisningen att underskottet främst berodde på att indexnivån i trafikavtalen låg på en högre nivå vid årets ingång än vad som beräknades i budget, samt att ersättningstrafik för tåg ökade på grund av störningar i järnvägsnätet och skadade tåg. Sänkt Indexutveckling under året tillsammans med minskat utbud av trafik och användning av färre fordon kompenserade inte den högre indexnivån.

Under året har nämnden fattat följande beslut för att öka intäkterna och minska utgifterna:

- **Taxehöjning för 2024** (November 2023, § 174): Nämnden föreslog Regionfullmäktige att införa en genomsnittlig taxehöjning på 8,5 % för år 2024 för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna.
- **Personalminskning för ekonomi i balans** (16 januari 2024, § 326): Nämnden ställde sig bakom Regionstyrelsens plan att minska antalet anställda som en del av strategin för att uppnå en ekonomi i balans.
- **Införande av nya priser och produkter** (30 januari 2024, §21): Beslut fattades om att justera priser och produkter inom allmän kollektivtrafik, med giltighet från den 12 februari 2024.
- **Budgetomfördelning och åtgärdsuppdrag** (Maj 2024, § 85): Nämnden föreslog Regionfullmäktige att omfördela budgeten för att utöka Kollektivtrafiknämndens ram. Samtidigt gavs Trafikdirektören i uppdrag att ta fram ytterligare åtgärder för att nå ekonomisk balans.

Kollektivtrafiknämndens ekonomirapporter visar att nämnden endast vid ett tillfälle har gett Trafikdirektören i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans. Vid övriga beslutstillfällen har nämnden enbart godkänt den ekonomiska rapporten utan att efterfråga några specifika åtgärder.

Den 14 maj beslutade nämnden att föreslå Regionstyrelsen besluta att föreslå att Regionfullmäktige omfördelar budget så att Kollektivtrafiknämnden får utökad ram. Regionstyrelsen beslutade vid sitt möte den 4 juni att föreslå Regionfullmäktige att avslå Kollektivtrafiknämndens begäran om förstärkning av nämndens budgetram 2024. Regionfullmäktige beslutade den 19 juni, i enlighet med Regionstyrelsens förslag till beslut, att avslå Kollektivtrafiknämndens begäran.

Av Kollektivtrafiknämndens protokoll, under andra halvåret 2024, framgår inte att nämnden behandlat Regionfullmäktiges beslut om avslag på begäran om utökad budgetram. Av nämnda protokoll framgår heller inte vilka konkreta åtgärder nämnden avsåg vidta med anledning av att fullmäktige avslag på nämndens begäran om utökad budgetram.

2.3 Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?

Kommunallagen ställer krav på att varje nämnd och styrelse ska ha en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet. Internkontroll påverkar alla delar av organisationen

och är inte begränsad till uppföljning av ekonomi utan ingår som del av systemet för styrning och ledning. Internkontrollen stöttar genom att identifiera risker och utifrån det utforma kontrollåtgärder.

Enligt Region Värmlands reglemente för intern kontroll ansvarar Regionstyrelsen för att årligen fastställa en intern kontrollplan som innehåller regionövergripande kontrollmoment. Nämnderna ska utifrån egen riskbedömning besluta om egna kontrollmoment vid sidan av den regionövergripande kontrollplanen. Nämnderna ska vid behov initiera åtgärder som följd av resultaten av såväl regionövergripande som egna kontrollmoment.

Kollektivtrafiknämnden har utifrån en riskbedömning tagit fram en internkontrollplan för 2024. Internkontrollplanen prioriterar sex riskområden som fått högst riskvärde och den består av kontrollmoment och återrapportering

Nämnden fastställde internkontrollplan för år 2024 i december 2023 (§ 196). I planen har totalt sex risker identifierats och bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens:

- Krisberedskap är inte tillräcklig god
- Förarbrist
- Ekonomi i balans –minskat ekonomiskt utrymme
- Komponentbrist till fordon på grund utav omvärldsläge
- Förseningar och problem vid implementering av nya digitala lösningar
- Brist på bränsle till fordon

I planen anges åtgärder för att minimera riskerna, vilka som är ansvariga för att åtgärderna blir utförda, samt tidpunkter för rapportering till nämnden.

Den 28 januari 2025 fick kollektivtrafiknämnden en genomlysning av åtgärder för de risker som identifierats i internkontrollplan 2024. I uppföljningen framkommer att:

- Regelbundna krisövningar har genomförts och förbättringsområden integreras i rutiner.
- Insatser för rekrytering och utbildning pågår. Ingen större brist i Värmland hittills.
- Trafikreduceringar och biljettprishöjningar har förbättrat ekonomin. Uppföljning sker löpande.
- Åtgärder för att säkerställa tillgången på fordonskomponenter och hantera risk för fordonsbrist.
- Projekt pågår för nya system, men tidplaner har justerats. Backup-system utvecklas.
- Bränsletillgången säkras genom avstämningar med trafikföretag och flera tankningsplatser för tåg.

Föreslagna åtgärder bedöms enligt rapporten föra utvecklingen framåt och på sikt avhjälpa de brister som påvisats.

2.4 Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Vår bedömning, utifrån en översiktlig granskning av nämndens protokoll, är att besluten ryms inom nämndens befogenheter i enlighet med det av Regionfullmäktige fastställda reglementet.

2.5 Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?

Utifrån denna översiktliga granskning bedömer vi att kollektivtrafiknämnden har en ändamålsenlig beslutsformalia.

3. Sammanfattande revisionell bedömning

Nämnden redovisar sammanfattningsvis att resultatmålet *Smart resande, Jämställd och jämlik tillgänglighet, Attraktiv arbetsgivare, Hållbar arbetsmiljö och Minskad klimatpåverkan* uppfylls.

Resultatmålet för *Trygg och tillgänglig service* och *Ekonomi i balans* uppnås inte.

Som framgår av årsredovisningen är 2024 års resultat ett underskott på 61,1 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror främst på att indexnivåerna i trafikavtalen vid årets början var högre än budgeterat, samt på ökade kostnader för ersättningstrafik till följd av störningar i järnvägsnätet och skadade tåg. Trots lägre indexutveckling under året, minskat trafikutbud och användning av färre fordon, var dessa åtgärder otillräckliga för att kompensera för den högre indexnivån.

Av protokollen framgår att nämnden vid sina möten får löpande rapportering i enlighet med svart på planeringsdirektiv, mätplan och internkontrollplan. Av protokollen framgår även att den ekonomiska rapporteringen har skett löpande vid varje sammanträde under 2024.

Av protokoll framgår att nämnden under året beslutat (eller föreslagit fullmäktige besluta) att justera/höja priserna på biljetter och periodkort för att öka intäkterna.

Den 14 maj beslutade nämnden att föreslå Regionstyrelsen besluta att föreslå att Regionfullmäktige omfördelar budget så att Kollektivtrafiknämnden får utökad ram. Regionstyrelsen beslutade vid sitt möte den 4 juni att föreslå Regionfullmäktige att avslå Kollektivtrafiknämndens begäran om förstärkning av nämndens budgetram 2024. Regionfullmäktige beslutade den 19 juni, i enlighet med Regionstyrelsens förslag till beslut, att avslå Kollektivtrafiknämndens begäran.

Av Kollektivtrafiknämndens protokoll, under andra halvåret 2024, framgår inte att nämnden behandlat Regionfullmäktiges beslut om avslag på begäran om utökad budgetram. Av nämnda protokoll framgår heller inte vilka konkreta åtgärder nämnden avsåg vidta med anledning av att fullmäktige avlog nämndens begäran om utökad budgetram.

Utifrån en översiktlig granskningsinsats och det som beskrivits ovan görs bedömningen att Kollektivtrafiknämnden i huvudsak säkerställt en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Vidare är den sammanfattande bedömningen att nämnden i huvudsak vidtagit de åtgärder som finns inom dess handlingsutrymme för att säkerställa en ekonomi i balans, även om dessa inte har varit tillräckliga på kort sikt.

Bilaga 1. Budgetavvikelser

Region Värmlands verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning, effektiv kostnadskontroll och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Inför varje nytt kalenderår fastställer Regionfullmäktige resultatbudgeten samt nettokostnadsramarna för nämnderna. Nämndernas nettokostnadsram består av verksamhetens direkta intäkter minus de direkta kostnaderna och avskrivningarna, och definierar det ekonomiska utrymmet för att bedriva verksamheten.

Totala intäkter

- **Total intäkt:** 651,2 miljoner kronor, vilket var 29,9 miljoner kronor (4,8 %) högre än föregående år.
- **Huvudorsak för ökningen:** Ökade biljettintäkter.
- **Avvikelse mot budget:** Intäkterna var 13,2 miljoner kronor lägre än budget (664,4 miljoner kronor).
 - **Huvudorsaker för avvikelsen:**
 - Lägre biljettintäkter än förväntat.
 - Lägre intäkter från skoltrafik.

Biljettintäkter

- **Ökning jämfört med föregående år:** Höjda biljettpriser hade önskad effekt och intäkterna från biljetter ökade.
- **Avvikelse mot budget:** Trots ökningen var biljettintäkterna lägre än förväntat.
 - Detta berodde på att fler kunder valde att köpa periodkort istället för enkelbiljetter, vilket ledde till lägre intäkter per kund.
 - Dessutom hade de senaste prisökningarna i kombination med lägre bränslepriser en störande effekt på resandet, vilket påverkade intäkterna negativt.
 - Fler människor valde att gå eller cykla i tätorter, vilket kan ha minskat behovet av kollektivtrafik.

Andra faktorer

- Störningar i tågtrafik och genomförda rationaliseringar i trafikutbudet kan också ha haft en negativ påverkan på intäkterna.

Verksamhetens kostnader

- **Total kostnad för verksamheten:** 1 500,5 miljoner kronor, vilket var 11,5 miljoner kronor (0,8 %) lägre än föregående år.
- **Huvudorsaker för minskningen:**
 - Lägre kostnader för index i trafikavtalen.
 - Effektiviseringar i trafiksystemet.
 - Återhållsamhet och kostnadseffektivitet.

- **Avvikelse mot budget:** Kostnaderna var 49,5 miljoner kronor högre än den budgeterade summan (1 451,0 miljoner kronor), huvudsakligen på grund av:
 - Högre indexnivå i trafikavtalen än budgeterat.
 - Ökade kostnader för ersättningstrafik för tåg på grund av störningar och skador.

Kostnader för specifika områden:

1. Personalkostnader:

- Kostnaderna uppgick till 92,0 miljoner kronor, vilket var 4,7 miljoner kronor (5,4 %) högre än föregående år.
- **Huvudorsak:** Allmän löneutveckling och högre kostnader för popålägg.
- **Avvikelse mot budget:** 3,6 miljoner kronor lägre än budgeten (95,6 miljoner kronor), främst på grund av senarelagd övergång till dygnet runt-bemannning i trafikcentralen.

2. Köp av verksamhet:

- Kostnaderna var 1 162,4 miljoner kronor, vilket var 7,6 miljoner kronor (0,6 %) lägre än föregående år.
- **Huvudorsak:** Lägre kostnadsutveckling för trafikavtal, effektiviseringar genom minskat utbud och användning av färre fordon.
- **Avvikelse mot budget:** 60,9 miljoner kronor högre än budgeten (1 101,5 miljoner kronor), på grund av högre indexnivå i trafikavtalen och ökade kostnader för ersättningstrafik för tåg.

3. Verksamhetsanknutna tjänster och inhyrd personal:

- Kostnaderna var 1,7 miljoner kronor, vilket var 0,4 miljoner kronor (31,3 %) högre än föregående år.
- **Avvikelse mot budget:** 0,2 miljoner kronor lägre än budgeten (1,9 miljoner kronor).

4. Övriga verksamhetskostnader:

- Kostnaderna var 244,5 miljoner kronor, vilket var 9,0 miljoner kronor (3,6 %) lägre än föregående år.
- **Huvudorsak:** Lägre kostnader för sjukresor och minskade kostnader för hållplatsunderhåll efter övergång till egen regi.
- **Avvikelse mot budget:** 7,5 miljoner kronor lägre än budgeten (252,0 miljoner kronor).

Avskrivningar:

- Kostnaderna för avskrivningar uppgick till 7,7 miljoner kronor, vilket var 0,3 miljoner kronor (3,5 %) lägre än föregående år.
- **Huvudorsak:** Försenad leverans av inköpt servicetrafikbuss samt senarelagd uppsättning av hållplatspelare.

- **Avvikelse mot budget:** 1,4 miljoner kronor lägre än budgeten (9,1 miljoner kronor).

Intäkterna ökade jämfört med föregående år, främst på grund av de höjda biljettpriserna, men var lägre än budgeterat. Detta beror delvis på en förändrad reseutveckling där kunder valde periodkort istället för enkelbiljetter och där förändringar i bränslepriser och störningar i trafiken påverkade resandet negativt.

Sammanfattningsvis visar rapporten på en övergripande kostnadseffektivitet med minskade kostnader i vissa områden, men också avvikelser från budget som främst beror på högre indexnivåer och ökade kostnader för ersättningstrafik.

Bilaga 2 - Resultatsammanställning för Kollektivtrafiknämnden

1. Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten?

Kontrollpunkter

- 1.1 Har nämnden fastställt svar på planeringsdirektiv i enlighet med anvisningarna i regionplanen och Allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder?
- 1.2 Vilka planer och/eller mål har nämnden beslutat om i övrigt?
- 1.3 Vilka uppdrag till Regionstyrelsen har nämnden beslutat om i övrigt?

Resultat/Bedömning

Kollektivtrafiknämnden beslutade 2023-04-18 (§ 73) att anta svar på planeringsdirektiv 2024.

Nämnden har beslutat om verksamhetsplan och internkontrollplan. Inga beslut om övriga planer eller måldokument har noterats i protokollen.

Nämnden har beslutat föreslå Regionstyrelsen att föreslå fullmäktige att bevilja nämnden utökad budgetram (§85). Vilket Regionstyrelsen avslog den 4 juni (§146).

2. Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?

Kontrollpunkter

- 2.1 Vilka krav ställer nämnden på uppföljning och rapportering?
- 2.2 Uppfyller rapporteringen nämndens krav?

Resultat/Bedömning

Nämnden ställer följande krav på uppföljning och rapportering:

- Ekonomisk redovisning (månadsvis).
- Trafikdirektör informerar muntlig om aktuella frågor i samband med varje nämndmöte.
- Uppföljning av identifierade riskområden
- Delårsrapport.
- Årsredovisning.

Nämnden har löpande under året fått rapportering avseende verksamhet och ekonomi i samband med sammanträden. Uppföljning av planeringsdirektiv har redovisats vid delårsrapport i oktober 2024 (§ 144) och årsredovisning i mars 2025 (§ 33).

3. Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
3.1 Har nämnden beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen utifrån en bedömning av risk och väsentlighet?	Nämnden fastställde internkontrollplan för år 2024 i december 2023 (§ 196).
3.2 Har resultatet av den interna kontrollen redovisats till nämnden i enlighet med nämndens beslut?	Den 28 januari 2025 fick kollektivtrafiknämnden en genomlysning av åtgärder för de risker som identifierats i internkontrollplan 2024.

4. Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
4.1 Ryms nämndens beslut inom delegationen/uppdraget från fullmäktige?	Inga avvikelser har noterats.
4.2 Har nämnden tagit enskilda beslut av särskild vikt som bör uppmärksammas?	Kollektivtrafiknämnden har under året bland annat beslutat om en Kollektivtrafikplan för Karlstad (§19). Nämnden har beslutat om detaljutformning av priser och produkter, nya priser gäller från 12 februari 2024. (§21)

5. Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
5.1 Rapporteras delegationsbesluten till nämnden?	Av nämndens protokoll framgår att delegationsbeslut rapporteras till nämnden i samband med dess sammanträden
5.2 Har nämndens protokoll justerats senast fjorton dagar efter sammanträdet? Har nämndens protokoll anslagits på den elektroniska anslagstavlan?	Granskningen har omfattat samtliga protokoll från nämnden och dess utskott 2024. Det finns inarbetade rutiner för att tillkännage de justerade protokollen på regionens digitala anslagstavla.
5.3 Är anslagsbevisen korrekt utformade avseende fristen för anslagens nedtagande?	Det finns en rutin för anslagstiden i enlighet med kommunallagen.

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämnders verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.*
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt*
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.*

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av 7 revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och granskningsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/revision)
